

Vereniging Effecten Uitgevende Ondernemingen

NBA Stuurgroep Publiek Belang
t.a.v. Dhr. drs. P.J.A.M. Jongstra RA

Datum 20 april 2018

Onze ref. M29744547/1/10712704

Betreft: Green paper Structuurmodellen accountancy

Geachte heer Jongstra

De Vereniging Effecten Uitgevende Ondernemingen ("**VEUO**"), kort gezegd de vereniging van beursgenoteerde ondernemingen, heeft met grote belangstelling kennis genomen van het Green Paper Structuurmodellen. De VEUO geeft hierbij graag gevolg aan de uitnodiging om te reageren op dit Green Paper.

Het Green Paper wordt ingeleid met de observatie dat het vertrouwen in de accountancysector nog niet is hersteld en dat de genomen kwaliteitsmaatregelen zich nog moeten bewijzen in de praktijk. Daar staat echter wel tegenover dat de accountancysector in de afgelopen jaren heel hard heeft gewerkt aan verbeteringen en dat voor de VEUO en haar achterban, i.e. de beursgenoteerde ondernemingen, dat ook zeker zichtbaar is. Helaas geldt ook dat incidenten die zich nog voordoen, en overigens ook niet in absolute zin zijn uit te bannen, zeer veel aandacht krijgen zowel van de AFM als ook, mede door de soms wel erg negatieve en niet steeds zonder meer proportionele publiciteit die daarmee wordt gegenereerd, van media en bestuurders/politici in het algemeen.

Vanuit de achterban van de VEUO, i.e. de beursgenoteerde ondernemingen, wordt geconstateerd dat de accountancysector zelf ook een zeer kritische blik op haar eigen functioneren heeft gericht en dit heeft omgezet naar concrete acties. Dit kwam in 2014 reeds uitvoerig tot uitdrukking in het destijds gepresenteerde rapport "*in het publiek belang*", waarbij een breed palet aan maatregelen werd geïntroduceerd om stakeholders duidelijk te maken waar de accountant voor staat en wat ze van hem of haar mogen verwachten. Daarbij is ingegaan op de rol van de accountant in de maatschappij, de wijze waarop de accountant zijn rol vervult en de mate waarin dit aan de verwachtingen van stakeholders voldoet.

Onomstreden is dat de accountant een belangrijke rol speelt bij het versterken van de zekerheid omtrent de betrouwbaarheid van financiële gegevens. De VEUO

onderstreept dat dit dan ook voorop moet staan zowel in de werkzaamheden van de accountant zelf als ook in de beoordeling van accountants door de maatschappij. De VEUO onderkent dat de accountancy sector veel activiteiten ontwikkelt om het vertrouwen in die rol te herstellen. Wel heeft de VEUO aarzeling of het verstandig is om als accountancy sector de taken in het kader van de financiële controle steeds verder uit te breiden. De VEUO meent dat het verstandig kan zijn om de pretenties niet te zeer uit te strekken en zich met name toe te leggen op de kerncompetentie i.e. het zoveel mogelijk waarborgen dat de financiële implicaties van alles wat in een onderneming speelt in overeenstemming met de werkelijkheid en alle daarvoor relevante voorschriften worden gerapporteerd.

De VEUO steunt daarbij van harte de constatering van de werkgroep in 2014 dat binnen het beroep ook gewaakt moet worden voor een door angst gedreven afvinkcultuur waarin accountants te veel zijn gericht op het voldoen aan formele vereisten en *form* wordt verheven boven *substance*.¹ Hoewel wij veel begrip hebben voor de spagaat waar de accountant feitelijk in verkeert, namelijk het werken aan het herstellen van het vertrouwen in de beroepsgroep en tegelijkertijd het uitvoeren van de professie, menen wij dat dit niet telkens zou moeten uitmonden in nieuwe regels en maatregelen. De gerichtheid op regelgeving en een zekere neiging in de accountancy sector om die, onder druk van de maatschappelijke aandacht, naar de letter na te willen leven, is echter niet zonder meer de beste manier om het vertrouwen te herstellen. Het kan er juist ook voor zorgen dat de vertrouwensband met ondernemingen onder druk komt te staan. Als het enige dat relevant zou zijn, is dat een regel strikt naar de letter moet worden uitgevoerd, wordt een inhoudelijke gedachtewisseling daardoor bemoeilijkt. Dat geldt bijvoorbeeld bij een onderwerp als corporate governance. Daar gaat het veeleer om op de vennootschap toegespitste afwegingen en niet om het afvinken van regels die er, volgens de Corporate Governance Code nu juist zijn om in specifieke situaties te worden toegesneden op de concrete vennootschap.² Enkel toespitsen op extra regelgeving zou een ernstige verschraling van het vak betekenen, en juist de meerwaarde van het beroep om in het maatschappelijk verkeer te doen wat in het belang is van alle betrokkenen bij een onderneming, fundamenteel beperken.

Hier kan ook niet voorbij worden gegaan aan de rol van de Nederlandse wetgever die eveneens een sterke neiging heeft steeds meer strikte regels aan de accountants op te leggen. Een voorbeeld biedt het rigide totaalverbod dat geldt voor accountants op het verlenen van audit diensten in combinatie met non-audit diensten. Waar de EU Auditverordening nog de nodige nuances liet, heeft de

---

¹ [In het publiek belang](#), rapport 25 september 2014, p. 31

² Zie bijv. ook de [VEUO brief d.d. 10 augustus 2017](#) inzake de verbreding van de accountantstoets

Nederlandse wetgever voor de meest strikte variant gekozen die in de praktijk eigenlijk niet werkbaar is en grote onzekerheid oplevert waar niemand bij gebaat is, en zeker niet het 'maatschappelijk verkeer'.

Ook met betrekking tot het onderhavige onderwerp, de beoordeling van de structuurmodellen, is de VEUO van mening dat het goed is dat de sector hier zelf een uitvoerige evaluatie heeft verricht. Tegelijkertijd kan en moet ook worden geconcludeerd dat op basis van deze grondige analyse terecht de conclusie wordt getrokken dat de huidige structuur van de accountantskantoren weldegelijk is toegesneden op een effectieve en efficiënte vervulling van de kerntaak van de accountant; i.e. het waarborgen van een juist inzicht in de financiële situatie van een organisatie. Dat vergt anno 2018 een geïntegreerde aanpak met gebruikmaking van een groot aantal diverse deskundigheden.

Controlewerkzaamheden voor OOB's, zoals beursondernemingen, vergen specialistische kennis en ervaring van de praktijk. De kwaliteit daarvan kan onmogelijk worden gewaarborgd in een 'audit only' organisatie. Juist ook bij het verlenen van 'non-audit' diensten wordt er allerhande relevante kennis en ervaring vergaard binnen een accountantsorganisatie die bij de audit van (andere) beursondernemingen relevant is en bijdraagt aan de kwaliteit daarvan. Dit zijn communicerende vaten. Loskoppeling van deze diensten, zou de dienstverlening daarmee onaanvaardbaar verschrompelen en versplinteren. Dat is niet op te lossen door het inhuren van externe deskundigheid, maar vergt integratie in het werk van de accountants. Ook zou het een groot probleem opleveren in internationale verhoudingen zowel aan de kant van de accountantsorganisaties als aan de zijde van de vele grote internationaal opererende ondernemingen. Een adequate controle vereist daarbij dat kan worden teruggevalen op een internationaal netwerk waar de Nederlandse organisatie een onderdeel van is. Ten slotte zou een dergelijke stap een grote uitholling betekenen in termen van werving, selectie en training van talentvolle jonge mensen die een carrière in de financiële sector ambiëren. Daar is niemand, en zeker niet het Nederlandse bedrijfsleven, dat veel functionarissen kent die hun opleiding in de accountancy hebben genoten, bij gebaat. En dat die talent pool kan worden ontwikkeld is weer een veel groter Nederlands belang.

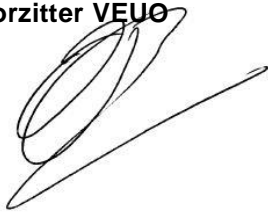
Vanuit de Nederlandse beursfondsen benadrukken wij derhalve graag nogmaals het grote belang en de toegevoegde waarde in allerlei opzichten van volwaardige, geïntegreerde, multidisciplinaire en in de internationale verhoudingen passende accountancyorganisaties.

Tot slot, is er binnen de accountantsorganisaties ook een belangrijke rol weggelegd voor de raden van commissarissen. Bij de OOB-accountantsorganisaties in Nederland staat het bestuur sinds 2015 onder toezicht van een RvC met externe leden. Deze RvC benoemt en beoordeelt het bestuur, en houdt naast haar algemene taken specifiek toezicht op de borging van het publiek belang, waarbij controlekwaliteit als leidend principe wordt gehanteerd. Zoals ook reeds in 2014 gesteld, geldt dat organisatie van tegenspraak, diversiteit, een kritische blik van buitenstaanders en passende checks and balances een goede aanvulling en check zijn op de partnerstructuur en bijdragen aan een op kwaliteit gerichte cultuur.

Met vriendelijke groet,

J. Nooitgedagt

Voorzitter VEUO

H.J. de Kluiver

Algemeen Secretaris VEUO

